

Viikon tarinat

Viikon tarinoita voit hyödyntää katsomuskasvatuksessa, varhaiskasvatus- ja perhetoiminnassa, myös kotona yhdessä lasten kanssa. Viikon tarinoiden myötä pääset tutustumaan vastaanottokeskuksen arkeen, hiljaisuuden voimaan, kaksikieliseen kerrostaloon, ramadan jälkeiseen juhlaan tai lestadiolaisperheen kotielämään. Viikon tarinoiden kirjoittajat edustavat asiantuntijuutta ja osaamista laaja-alaisesti ja monipuolisesti mm. Helsingin ja Turun yliopistosta, Opetus- ja Kirkkohallituksesta, Terveysten- ja hyvinvointilaitoksesta, eduskunnasta ja Kirkon lähetystyön keskukselta. Tästä dokumentista löydät yli 20 kertomusta kirjoitettuna.

Ne ja muutaman muun tarinan voit halutessasi kuunnella myös soittolistan kautta. [Viikon tarina - YouTube](#)

VATTENFÄRGER

Kirjoittaja Heidi Jokinen, yliopisto-opettaja ja tutkija, Turun yliopisto
Asiasanat Kaksikielisyys
Soittolista nro 5

[Viikon tarina: Vattenfärger - YouTube](#)

Pihaan kaarsi iso pakettiauto. Saimi katseli sen peruuttamista. Häntä harmitti, sillä hän olisi halunnut istua sisällä maalaamassa vesiväreillä. Mutta isä oli käskenyt ulos. Niin isä käski joka päivä. Ja melkein aina juuri silloin, kun Saimi olisi halunnut tehdä jotain muuta. Kuten maalata vesiväreillä.

Auton pysähtyi ulko-oven eteen ja ulos hyppäsi pariskunta. He avasivat takaoven ja alkoivat nostella pihalle pahvilaatikoita. Sitten tuli tuoleja ja pöytiä ja henkareissa riippuvia vaatteita. Mutta kummallista ei ollut se, että astioita oli kääritty sanomalehtiin. Kummallista oli miten mies ja nainen puhuivat. ”Har du nycklarna?”huusi toinen. ”Jo, jag har!” vastasi toinen.

Rappukäytävän oven avattuaan he alkoivat kantaa laatikoita sisään. ”Oj, vad lådan väger tungt”, he jatkoivat, eikä Saimi ymmärtänyt yhtään mitään. Mitä kummaa väkeä taloon on tulossa, hän mietti.

Ja silloin auton ohjaamosta kuului kolmas ääni, ensin vähän arka tytön ääni: Mamma, var är mina vattenfärger? Kun kukaan ei vastannut, muuttui ääni vaativammaksi: Hör du inte, jag sa vattenfärger!

Auton ovesta kurkisti tyttö, ei juuri Saimia isompi. Hän huomasi Saimin ja ilahtui: Hej, vem är du? Mutta Saimi ei tajunnut edelleenkään yhtään mitään. Perin kummallinen porukka, hän pohti mielessään.

Rappukäytävästä kuului ääntä ja laatikoita kantanut nainen tuli pihalle. ”Där har du!” huudahti hän ja viittasi kadulle nostettuun muovilaatikkoon. Tyttö riensi laatikon luo. Hän levitti sen sisällön pihalle. Valkoista piirustuspaperia. Pensseleitä. Ja vesivärejä! Nyt kiinnostui Saimikin. Hän otti muutaman askeleen lähemmäs ja katseli tyttöä odottaen.

Tyttö katseli takaisin ja hymyili. Vill du måla med mig? Då behöver vi vatten!, hän sanoi, eikä Saimi edelleenkään ymmärtänyt yhtään mitään. Mutta tyttö piteli kädessään pientä muoviastiaa, ja näytti vuorostaan kysyvältä. Ja silloin Saimi ymmärsi. Jos haluaa maalata vesiväreillä, tarvitaan vettä. Hän tarttui muoviastiaan. Odota, minä haen!, hän huusi rientäessään kohti kotia. Jag väntar här, vastasi tyttö. Eikä Saimi edelleenkään ihan tarkkaan ymmärtänyt. Ja kuitenkin hän ymmärsi.

ASKARTELUA

Kirjoittaja Anuleena Kimanen, yliopistotutkija, FT, dosentti, Helsingin yliopisto
Asiasanat Katsomusdialogi
Soittolista nro 25
[Viikon tarina: Askartelua - YouTube](#)

Tikku, Takku, Nekku ja Jekku olivat innoissaan. Heillä oli ohjelmassa askartelua ja he saivat askarrella, mitä haluavat. Pyöreä pöytä oli melkein täynnä erilaisia värikkäitä askartelutarvikkeita. Oli kartonkia, kankaita, kiiltopapereita ja piipunrasseja, ja vaikka mitä muuta.

Tikku ehti pöydän ääreen ensimmäisenä. Hän otti käteensä taivaansinistä kartonkia ja huudahti: "Minä askartelen minulle jumalan!" Takku innostui myös. "Joo, minäkin askartelen. Jumala on niin kuin hieno herra", hän sanoi tunnustellen kiiltävää mustaa satiinia. "Minäkin askartelen jumalan", tuumi Nekku, "siihen tulee kaikkea kiiltävää." Hän alkoi laskostaa kädessään kultapaperia ja poimia kiiltäviä paljetteja. Tikku kummasteli ystäviensä varmuutta. "Ai, tiedättekö te, mikä jumala on?" hän kysyi, "Minä olen vain kuullut sanan 'jumala' tai kun ihmiset sanovat 'Voi herrajumala'."

Ystävät eivät kuitenkaan ehtineet vastata, kun Jekku huusi levottomana: "Ei Jumalaa voi askarrella! Se, että tekee Jumalasta kuvan, on tosi, tosi paha juttu!" Nekku yritti rauhoitella: "Eikä ole. Meillä on jumalan kuva kotona. Minä sanon iltarukouksen sen vieressä." Jekku ei rauhoittunut, vaan huusi kovempaa: "Jos Jumala on teillä, miten se kuulee, kun minä sanon iltarukouksen?" Suuret kyynelleet valuivat pitkin Jekun poskia. Ystävykset katselivat häntä kummastuneina. Takku päätti antaa periksi. "Älä hätäile", hän sanoi, "minä teen tästä ihan tavallisen hienon herran." Nekkukin kohautti olkapäitään. "Tästäkin voi tulla hieno prinsessa", hän sanoi.

Mutta Tikku kuunteli keskustelua hämmentyneenä. Hän ei tiennyt, mitä sanoa. Hän otti piipunrassia ja muotoili siitä ison kysymysmerkin, sellaisen, jonka hän oli nähnyt sarjakuvissa. Tikku liimasi kysymysmerkin keskelle taivaansinistä kartonkia.

YASIR

Kirjoittaja Ulla Siirto, asiantuntija, Kirkkohallitus
Asiasanat pakolaisuus, vieraus, yksinäisyys
Soittolista nro 17

[Viikon tarina: Yasir - YouTube](#)

Minun nimeni on Yasir ja kotoisin Afganistanista. Asuin vuoristossa, se oli niin kaunis. Heräsin aamulla lintujen lauluun ja kuulin ikkunasta, kuinka vesi putosi kohisten läheisestä koskesta alas rinnettä joenuomaa pitkin aina laaksoon asti ja jatkoi jonnekin kauas. En silloin arvannut, että minäkin lähtisin kauas. Päivisin autoin vanhempiani kotitöissä. Herkkuruokaani oli lammas riisin kanssa. Voin tuntea vieläkin kardemumman kutkuttavan maun suussani, kun ajattelen äidin laittamaa ruokaa. Kouluun en voinut enää mennä, sillä se oli vaarallista. Itse asiassa elämä oli vaarallista joka päivä. Isäni oli pysäytetty tiellä jo monta kertaa ja häntä oli uhkailtu.

Yhtenä yönä heräsin siihen, kun isäni ravisteli minua. ”Nyt sinun on lähdettävä”, hän sanoi. Hetken luulin, että me kaikki lähtisimme jonnekin, ehkä mummon luokse naapurikylään. En voinut ymmärtää, miksi minun oli lähdettävä yksin, olinhan vasta lapsi enkä ollut käynyt missään yksin. Äitini itki ja isäni selitti, että olin jo tarpeeksi iso pitkälle matkalle.

Myöhemmin ymmärsin, että vanhempani olivat lainanneet rahaa, jotta pääsisin Välimerelle. Se oli mahdollittoman pitkä ja vaarallinen matka. Mukaan liittyi muitakin lapsia ja aikuisiakin. Aluksi kävelimme pitkän matkan, koska vuoristossa oli vaikea mennä autolla. Myöhemmin meidät pakattiin kuorma-autoon, siellä oli vaikea hengittää, kun meitä oli niin monta, oli nälkä ja janokin. Kerran jäimme melkein kiinni tiesululla, kun sotilaat halusivat tarkistaa auton sisällön.

Välimeren ylityksestä en haluaisi kertoa sanaakaan, se oli niin pelottava. Meidän piti odotella sopivaa yötä. Minua palelsi, olihan jo syksy. Kun sopiva yö tuli, meidät laitettiin pieneen kumiveneeseen. Se oli varmasti ihan liian täysi. Sitten meidät työnnettiin merelle. Olimme merellä monta pitkää tuntia. Veneemme oli niin pieni ja tyrskyt löivät vettä laidan yli veneen pohjalle. Aallot keinuttivat meitä ylös- ja alas ja minua oksetti.

Olin niin helpottunut, kun ihmiset nostivat meidät pois vuotavasta veneestä. Nousimme maihin saarelle. Siellä oli iso leiri täynnä pakolaisia. Sinne meidätkin vietiin. Täällä nyt odotan. Usein ei ole mitään tekemistä ja silloin erityisesti ikävöin äitiä, isää ja pikkusisaruksia ja minua itkettää. Haaveilen pääseväni pesulle joka päivä. Haaveilen myös oikeasta jalkapallosta, sillä nyt pelaamme jalkapalloa vain tiukaksi kieritetyllä, pallonmuotoisella vaatemytyllä. Odotan, että tapahtuisi ihme ja pääsisin jonnekin, jossa voisin elää rauhassa, käydä koulua, löytää ystäviä ja kasvaa aikuiseksi.

SHARIK JA NALLE

Kirjoittaja Riina Stolt, sosiaali-alan opiskelija, DIAK
Asiasanat pakolaisuus, vastaanottokeskus, vieraus, yksinäisyys
Soittolista nro 7
[Viikon tarina: Sharik ja nalle - YouTube](#)

Töpöhännän alla tuntuu joku kova muhkura. Raotan nappisilmääni ja kuiskaan: "Sofia..?". Kuuluu huminaa. Avaan silmät ja huudan: "Sofia!" Ei kuulu mitään. Näkyy puiden latvoja ja valkoista taivasta. Odotan. Odotan lisää, ainakin välipalan pituisen ajan. Nimeni on Sharik ja olen nalle. Minut omistaa tyttö, Sofia, joka asuu Äidin kanssa Keskuksessa. Sofia on muuttanut Keskukseen Äidin kanssa kaukaa, tuhansien kilometrien päästä. Sofia on kertonut, että siellä kaukana heillä oli oma talo ja puutarha ja niin lämmin, että melkein aina voi uida ulkona. Ja isovanhemmat. Ja kavereita. Joskus illalla Sofian tyyny vähän kastuu, kun hän miettii sitä vanhaa kotia. Silloin menen aivan kiinni Sofian kylkeen.

Aamulla kaikki on paremmin. Keskus on tosi iso talo, jossa on paljon huoneita. Huoneissa asuu perheitä tai vain aikuisia. Sofialla ja Äidillä on oma huone. Keittiö ja kylpyhuone on käytävän varressa. Kahdesti viikossa Sofialla on kerho. Silloin menemme Keskuksen alakertaan, isoon huoneeseen. Minä istun naulakon päällä ja Sofia leikkii toisten lasten kanssa. Hän laittaa pieniä helmiä kiinni delfiininmuotoisiin alustoihin tai keittää leikisti riisiä ja teetä. Keskuksessa Sofia ja äiti odottavat jotain, mitä en ihan ymmärrä. Odotus kestää kauan ja on aika tylsää joskus. Välillä ajetaan pyörällä tai bussilla. Aamulla Sofia ja Äiti melkein myöhästyivät bussista. Yhtäkkiä Äiti huusi: "Tule pian, nyt pitää juosta!"

Silloin juostiin hurjaa vauhtia metsäpolkua pitkin ja se tapahtui: minä putosin. Nyt makaan yksin polulla. Tassuja palelee ja pelottaa. Jos en pääsekään Sofian luo? Puut heiluvat, taivas alkaa tummua. Odotan. Itkettäkin. Yhtäkkiä säpsähdän; joku tarttuu tassusta. Se on Sofia! Bussi palasi kaupungista ja Sofia näkee minut jo kaukaa! Sofian naama on iloinen, silmätkin naurussa. "Sharik!" hän kiljuu. Äiti hymyilee. Minä olen niin onnellinen, että sain Sofian takaisin. Varmasti maailman onnellisin nalle.

JUHLAILOA

Kirjoittaja Niina Putkonen, väitöskirjatutkija, Helsingin yliopisto
Asiasanat katsomusten välisyys, juhlakulttuuri, islam
Soittolista nro 22
[Viikon tarina: Juhlailoa - YouTube](#)

Nur ja Valo ovat rakentaneet majaa lähimetsään koko kevään ajan. Havuista ja oksista rakennettu maja on valmis, kun kesä alkaa.

Maja on juuri sopivan kokoinen ja muutenkin hyvä. Se pysyy pystyssä kovassakin tuulessa, ja sen pehmeälle maalattialle kaverukset mahtuvat vieretysten katselemaan taivasta.

Tänään majalla vietetään juhlaa. Nur ja Valo ovat koristelleet majan poimimillaan kukilla. Keltakukkaiset niittyleinikit ja sinikukkaiset peltolemmikit kaunistavat majan ovenpielusta.

Muslimien ramadan-paastokuukausi on päättynyt ja on paaston päätösjuhlan aika.

”Koristelimme myös kodin juhlaa varten”, Nur kertoo Valolle samalla kun kaivaa repustaan eväsrasian, johon äiti on pakannut kotoa lähtiessä monta palaa baklavaa ja makeaa kakkua.

Valo ottaa repustaan keksejä ja kaksi pillimehua. Yhdessä he laittavat juhlaherkut pienen liinan päälle.

Majan viereen kaverukset ovat asetelleet käpyjä, heinää ja auringonkukansiemeniä kolmatta juhlavierasta varten.

Yhtäkkiä majan yllä olevan puun oksa heilahtaa. Pian oksien lomassa näkyy tuttu pörröinen hännänpää.

”Ilo!”, Nur ja Valo huudahtavat yhteen ääneen tunnistaessaan tulijan. Ilo-orava katselee kaveruksia oksaltaan uteliaana. Samalla oksalla istuen se oli kevään ajan seurannut kiinnostuneena, kun Nur ja Valo kantoivat rakennustarvikkeita ja pystyttivät majaa.

Nyt juhlat majalla voivat alkaa! Ilo-orava hypähtää puusta tutkimaan sitä varten maahan aseteltuja käpyjä ja siemeniä. Nur ojentaa Valolle kiiltävään paperiin käärityn lahjan ja kortin.

”Id mubarak!”, hän sanoo.

”Kiitos”, Valo ilahtuu ja ojentaa Nur’ille lahjapaketin ja kortin, jossa lukee ”Id mubarak!”, hyvää juhlaa.

PRINSESSAKIIPIJÄ JA PIKKUNYYHKY

Kirjoittaja Katri Kuusikallio, toiminnanjohtaja, Uskot-foorum
Asiasanat erilaisuus, vähemmistöt ja enemmistö
Soittolista nro 9

[Viikon tarina: Prinsessakiipijä ja Pikkunyyhky - YouTube](#)

Peltoaukean joka puolella kuuluu lintujen innokasta sirkutusta, huhuilua, piipitystä, siritystä, uikutusta, kimitystä ja laulua.

Suuri, pitkäkaulainen, monivärinen, kaukaa etelänavalta saapunut prinsessakiipijä asettuu joukon keskelle ja korottaa kirkunaansa muiden lajien äänten ylitse. Harmaa, kaulaton, pehmeäuntuvainen, pohjoisnavalta saapunut pikkunyyhky kiertelee joukon reunamilla mielteliäänä.

Joukko on valmistautumassa yhteiseen muuttoon. Prinsessakiipijän mukaan hän johtaisi parhaiten porukan matkaan. Pikkunyyhky kiertää linnun luota toisen luo ja kuuntelee, miten muut haluaisivat muuton järjestyvän.

Prinsessakiipijä ja pikkunyyhky alkavat vähitellen kiertää toisiaan kehässä ja pörhistellä sulkiaan. Niille syntyy kilpailu, joka kehkeytyy riidaksi, joka leimahtaa tappeluksi.

Höyhenet lentävät, nokat iskevät tulta, silmät pyöristyvät kuopissaan. Prinsessa heiluu puolelta toiselle siivet levällään. Pikkunyyhky käy välillä nokkaisemassa prinsessan kylkeä kipeästi.

Prinsessa sanoo:

-Minä isoimpana olen sopivin johtamaan joukkomme matkaan.

Nyyhky vastaa:

-Minä olen joukon viisain ja harkitsevaisin.

Kaikki muut, eri näköiset linnut lähestyvät äänettöminä Prinsessaa ja Nyyhkyä. Ne muodostavat tiiviin ympyrän Prinsessan ja Nyyhkyn ympärille. Niiden nokat avautuvat sentti sentiltä samaan aikaan, kunnes halki ilman viiltää huuto: -SEIS.

Prinsessa ja Nyyhky pysähtyvät siltä seisomalta hassunkurisiin asentoihinsa. Ympärillä olevat sanovat:

-Tässä olemme nyt niin kauan aikaa, että tämä asia on selvitetty.

Murjottamisen, kyräilemisen, vilkuilun ja niskojen nakkelon jälkeen Prinsessakiipijä ja Pikkunyyhky alkavat avautua.

Prinsessa aloittaa puheensa:

-Minä olen tässä joukossa erilainen kuin muut. Olen iso, kömpelö ja outo, kaukaa tullut. Minulla on vastuu huolehtia teistä muista, koska olen vahva. Haluan suojella teitä. Olen nyyhkyllä kateellinen, koska hän on luotettava, helposti lähestyttävä ja ajattelevainen.

Nyyhky jatkaa siihen:

-Minä olen tässä joukossa erilainen kuin muut. Olen pieni, huomaamaton, väritön, muualta tullut, pohjoisesta. Minulla on vastuu huolehtia teistä muista, koska suunnittelen asiat tarkasti. Haluan suojella teitä. Olen prinsessalle kateellinen, koska hän on värikäs, hauska, kannustava ja hän saa muut rentoutumaan.

Kuningatar sanoo:

-Minä koen olevani tässä joukossa vähemmistössä.

Nyyhky sanoo:

- Minä koen olevani tässä joukossa vähemmistössä.

Silloin he ymmärtävät: he molemmat haluavat ryhmän parasta, omilla ominaisuuksillaan ja keinoillaan.

He toteavat:

-Kaikkihan me olemme omalla tavallamme enemmistöä, toisella tavalla katsottuna vähemmistöä.

Pian tämän jälkeen helpottunut lintulauma pyrähtää lentoon aurassa, vaihdellen sopivaan tahtiin johtopaikkaa, huolehtien yhdessä toisistaan, erityisesti kaikista heikoimmista.

LEMPEITÄ SÄMPYLÖITÄ

Kirjoittaja Johanna Hurtig, FT, Kirkkohallitus
Asiasanat vähemmistöt, perhe, lestadiolaisuus
Soittolista nro 13
[Viikon tarina: Lempeitä sämpylöitä - YouTube](#)

Tämä tarina kertoo Lempeän perheestä. Lempeän perheessä on 5 poikaa ja neljä tyttöä. Ja isä ja äiti.

Keitä nämä lapset ovat? Mitä he tekevät? Lähdetäänpä katsomaan!

Keittiössä tuoksuvat tuoreet sämpylät. Pitkän pöydän ääressä istuu monta lasta. Äiti ja iso poika leikkaavat tuoreita sämpylöitä puoliksi. Eero on 14 vuotta ja lapsista vanhin. Hänellä on kiva töyhtö tukassaan ja farkut, joissa on polven kohdalla reikä. 12-vuotias Eveliina haukkaa sämpylää innokkaasti. Hänellä on silmälasit ja pitkä ruskea tukka letillä.

Kaksi poikaa näyttää aivan samannäköiseltä ja -kokoiselta. He ovat Paavo ja Erkki, 10 vuotiaat ja kaksosia, yhtä aikaa syntyneitä. Molemmilla on laastari sormessa. Loukkaavatkohan he aina itseään samalla tavalla jotain puuhatessaan? Hmmm?

7- vuotias Minnamari ja 8- vuotias Lotta juovat nopeasti kaakaomukinsa tyhjäksi ja siirtyvät olohuoneeseen soittamaan pianoa. Miten he osaavat soittaa jo noin hyvin?

2 -vuotias Eemeli istuu isän sylissä ja on painanut päänsä isän kaulaa vasten, varmaan vähän ujostelee. Nuorin lapsista on vain muutaman viikon vanha. Vauvalla ei ole vielä nimeä, mutta hän on tyttö. Hän nukkuu korissa olohuoneessa.

Lapsia piti olla yhdeksän lasta, mutta nyt olen nähnyt vasta kahdeksan. Joku vielä puuttuu, kuka? No hän 4- vuotias Kaapo-poika. Häntä ei heti hoksaa, koska hän on mennyt olohuoneen sohvan alle piiloon. Kurkki sieltä.

Äidilläkin on farkut jalassa ja pitkä tukka. Lempeän perheessä on lempeän näköinen äiti. Aika kiva! Kysytäänpä nyt, että millaisia asioita nämä lapset tykkäävät tehdä?

"Koulun jälkeen me tehdään kouluhommia, kun pienet ulkoilee äidin kanssa. Sitten me syödään. Joku on aina äidin tai isän kaverina tekemässä ruokaa, kattamassa pöytää ja laittamassa tiskejä. Meillä on vuorot, kaikkien pitää vähän auttaa", Erkki kertoo reippaasti.

"Mutta minä en tee mitään, en auta missään!" huikkaa Henrik, joka on tullut sohvan alta ja

ottanut ensimmäisen sämpylänsä. "Olethan sinäkin tehnyt vaikka mitä", isä sanoo ja pörröttää Henrikin tukkaa. "Olet vaihtanut mun kanssa autoon kesärenkaat ja kantanut puita saunaan. Ja vaikka mitä muuta." Henrik virnistää ja menee isän viereen istumaan.

Sitten sunnuntaisin me käydään seuroissa ja pienet aamulla vielä pyhäkoulussa ja isommat, kaikki koululaiset käyvät perjantai-iltaisin Raamattuluokassa, äiti kertoo.

Eero jatkaa: Kavereitten luona käydään paljon, pelataan ja pyöräillään ja paljon käydään myös leireillä. Sieltä saa aina uusia kavereita.

"Kotona me pelataan pelejä, luetaan kirjoja, ulkoillaan ja rakennetaan majoja", jatkavat Minnamari ja Lotta. Ja pojat opettelee tunnistamaan lintuja! Paavo ja Erkki tunnistaa jo vaikka kuinka monia eri lajeja!

"Niin ja sitten meillä musisoidaan paljon. Isä sanoo nauraen. Mutta välillä pitää olla vaan hiljaa ja rauhassa, jokaisen, hän jatkaa.

Siirrytäänpä nyt tuonne olohuoneen puolelle, niin lapset voivat soittaa teille jotain" äiti ehdottaa.

Olipa kiva päästä käymään Lempeän perheessä!

PÄÄSKYSEN KAIPUU

Kirjoittaja Sari Essayah, kansanedustaja, eduskunnan uskonnon- ja omantunnonvapausryhmän puheenjohtaja
Asiasanat isänmaa, kotimaa, suomalaisuus
Soittolista nro 4

[Viikon tarina: Pääskysen kaipuu - YouTube](#)

”Huomenna se vihdoinkin alkaa – matka Suomeen”, tuumasi Pasi-pääsky suoristellessaan pieniä siipiään yöpuulle käydessään.

Matka Suomeen – muusta äiti- ja isä -pääsky eivät olleet Afrikan talven aikana puhuneetkaan, tai ainakin siltä Pasi-pääskystä tuntui. Pasi ei oikein muistanut, millaista Suomessa oli, kun he viime syksynä aloittivat pitkän ja vaarallisen matkan Afrikan lämpöön. Hän oli syksyllä vielä pieni poikanen, kuoriutunut vasta keskikesän tienoilla, ja ehti hätä-hätä oppia lentämään ennen vaivalloista muuttomatkaa. Isä- ja äitipääskyä oli vähän jännittänyt, selviääkö Pasi muun parven mukana. Hienosti se kuitenkin meni, muu parvi lensi poikasten ehdoilla, ja tarpeeksi usein pidettiin ruoka- ja lepotaukoja. Ja saattoihan aina muutaman hyönteisen napata välipalaksi suoraan lennosta.

Perillä Afrikassa oli lämmintä, ja sateita oli harvoin. Silti äiti- ja isä -pääskyn puheissa Suomi toistui sitä enemmän mitä lähemmäksi kevät tuli. Huomasikin, että vanhemmilla oli koti-ikävä.

”Miksi me ei jääty sinne Suomeen talvehtimaan kuten Tiina Talitiaisen perhe, vaan lensimme hurjan yli 10 000 km:n matkan tänne Afrikkaan?”, Pasi kysyi äidin sukiessa häntä nukkumaan.

”Pasi-kulta, Suomessa on talvella todella kylmää, pakkasta voi olla kymmeniä asteita, me pääskysset emme selviäisi siellä silloin.”, äiti selitti.

”Ihmiset siellä Suomessa vitsailevat, että kesä on kuitenkin vähäluminen. Pääsky -äitinä olen kuitenkin sitä mieltä, että Suomen kesä on varsin lämmin ja kaunis. Rakastan raikasta aamukastetta, siinä on hieno kylpeä. Puut ja ruoho ovat syvän vihreitä, taivas sininen ja ilma puhdas. Yöt ovat valoisia, ja pimeää ei ole kesällä lainkaan. Suomessa on niin paljon metsiä, ja avaraa luontoa, jossa saa olla rauhassa.”, pääsky -äiti kuvasi.

”Meillä on kuitenkin ihan oma ja rakas pesäpaikka, Järvikylän maatilan pihapiirissä. Siellä sinäkin Pasi opit viime kesänä lentämään, ja nappaamaan ensimmäisen oman madon suupalaksi. Järvikylän tilan ihmiset rakastavat luontoa ja eläimiä. Siellä on pesäpönttöjä pihapiirissä linnuille, ja talven aikana he ovat huolehtineet Tiina Talitiaisen koko suvun

ruokkimisesta. Jyviä jätetään aina myös linnuille nokkimista varten. Ainoastaan navetalla hiiriä metsästävää Kalle-kissaa on syytä pitää vähän silmällä.”, äiti kertoi.

”Kun sinä Pasi kuoriuduit viime kesänä, niin sinä päivänä maatilan lipputangossa oli sini-ristilippu salossa koko yön. Ihmiset selittivät, että silloin juhlittiin juhannusta, keskikesän juhlaa. Kuulin, kuinka talon vanhaisäntä selitti lapsille Suomen lipusta, sen väreistä ja siitä, miten tärkeää hänestä on, että Suomi on itsenäinen. Hän sanoi, että sininen ja valkoinen kertovat järvistä ja lumesta ja risti rakkaudesta. Hän oli lapsena joutunut tuhansien muiden tavoin pakenemaan sotaan, ja tullut omien vanhempien mukana Järvikylään evakkona.”

”Mitä se evakko tarkoittaa?”, Pasi keskeytti.

”Sellaista, joka on joutunut siirtymään omalta kotialueelta sodan takia. Järvikylän talon väki kuitenkin pääsi aloittamaan elämän uudessa kotipaikassa, lapset pääsivät kouluun ja vähitellen elämä asettui uudella paikkakunnalla.”, äiti -pääsky kertasi vanhan isännän tarinaa.

”Aika hurjaa, että tuo Suomi on ollut sodassa, ja asuttanut tuhansia ihmisiä uudelleen.”, Pasi päivitteli

”Niin, ja vanha isäntä muistutti lapsille, että kun Suomella on synttärinä eli itsenäisyyspäivä joulukuun 6. päivä, niin silloin on syytä juhlaan ja lippu laitetaan taas salkoon! On hienoa, että sellainen pieni ja piskuinen maa on selvinnyt vaikeidenkin aikojen läpi.”, äiti -pääsky tuumasi.

”Luulenpa, että Järvikylän talon väki on siksikin niin ystävällisiä myös meille eläimille, kun he tietävät, mitä on olla vailla kotia. Jokainen tarvitsee oman rakkaan pesäpuun.”, Pasi arveli.

”Kuule äiti - minusta on tosi hienoa lähteä huomenna kohti sitä Järvikylää ja Suomea, se on minunkin kotiseutu. Nyt ymmärrän, miksi tekin sinne kaipaatte.”, sanoi Pasi-pääsky ja painoi päänsä uneen, jossa siniset järvet ja vihreä metsä kutsuivat.

NEKKU VALMISTAUTUU JOULUU

Kirjoittaja Tuula Vinko, asiantuntija, Kirkkohallitus
Asiasanat joulukuusi, juhlaperinteet
Soittolista nro 2

[Viikon tarina: Nekku valmistautuu jouluun - YouTube](#)

Nekku -koira oli saanut nimensä isoäidin joulunekuista. Tiedäthän sellaiset kartionmuotoiset, siirapinruskeat joulutikkarit. Nekulla oli juuri senvärinen turkki ja suuret nappisilmät. Sen perheeseen kuului vanhempien lisäksi lapset Aino ja Eino, joiden kanssa Nekku odotti innokkaasti joulua. Isoäiti asui kerrostalossa parin kilometrin päässä heistä.

Muutama päivä ennen aattoja isä pyysi Einon, Ainon ja Nekun autoon. He lähtivät maalle hakemaan joulukuusta isoisän istuttamasta taimikosta. Se tuntui tänä jouluna aivan erityiseltä, sillä isoisää oli ikävä. Hän oli kuollut varhain keväällä.

Perillä Nekku sai tärkeän tehtävän. Kuusikon reunassa isä päästi Nekun irti hinnasta ja sanoi:

- Nekku, etsi! Etsi paras joulukuusi!

Nekku säntäili riemuissaan tuoreessa lumessa. Sitten se rauhoittui, istahti erään kauniin kuusen alle ja sanoi VUH. Siinä se oli, juuri sopivan kokoinen kuusi olohuoneeseen. Vierestä kaadettiin lisäksi pikkukuusi, jonka he veivät isoäidin oven taa ruokakassin kanssa. Kotona alkoi hauska kuusen koristelu.

Jouluaaton aattona Nekku otti itselleen vahtipaikan keittiöstä. Se makasi hievahtamatta lämpimän uunin edessä, josta leijailli sen mielestä kaikki parhaat joulun tuoksut. Ensin lanttu- ja porkkanalaatikoita ja lopuksi vielä muhkea joulukinkku, joka paistui melkein koko yön.

- Vuh, minä vahdin kyllä! Menkää te rauhassa nukkumaan, yritti Nekku sanoa väsyneen näköisille vanhemmille ja jatkoi uunin tuijottamista.

Aattona sai avata viimeisen luukun joulukalenterista. Siellä oli seimi ja kirkas tähti. Aamun lastenohjelmien jälkeen Eino ja Aino kävivät levottomiksi odotuksesta. Nekku tajusi tilanteen, ja suostui loputtomaan palloleikkiin.

- Nekku, hae! Nekku, tänne! lapset huusivat ja heittivät palloa pitkin käytävää yhä uudestaan, kunnes tuli jouluaterian aika.

Juhlavasti katetun pöydän luona Nekku ihmetteli kahta tyhjää tuolia. Siinä olivat ennen istuneet isoisä ja isoäiti jouluateriaa ja Nekku aina heidän jalkojensa juurella. Samaan

kohtaan se haikeana käpertyi nytkin kuuntelemaan, kun äiti luki jouluevankeliumin. Nekku kuvitteli itsensä paimenkoiraksi kedolle, jossa enkeli ilmestyi. Se havahtui kun sai eteensä oman juhla-aterian. Maisteltuaan herkullisia joulun makuja Nekku nuoli hartaasti ruokakuppinsa putipuhtaaksi. NAM! (Nuolaisu)

Vähän myöhemmin perhe lähti yhdessä koiralenkille. Isoäidin talon kohdalla he soittivat lyhyen puhelun, ja kohta isoäiti tuli valaistulle parvekkeelle vilkuttamaan. He lauloivat kaksi hänen lempijoululauluaan ja Nekku ulvoi tahdissa mukana, jotta naapuritkin kuulisivat. (Ääninäyte)

- Hyvää joulua, isoäiti! he huusivat kuorossa.

Isoäiti kiitti kyynelsilmin ja nosti kaiteelle korin, sitoi siihen narun ja lasi korin alas. Aino ja Eino riemastuivat korin sisällöstä: isoäidin joulunekkuja ja herkkupipareita! Nekulle oli korissa iso puruluu. Paluupostissa ylös isoäiti sai koriinsa maistiaiset heidän jouluateriastaan.

Kun perhe palasi kotiin, he löysivät ulko-ovelta punaisen lahjasäkin.

- Voi ei, joulupukki on käynyt ja me oltiin poissa! parahtivat Eino ja Aino yhtä aikaa.

Sitten he muistivat, että koronan takia tänä jouluna kaikkien piti olla varovaisia, myös joulupukin. Samasta syystä isoäiti vietti joulun kotonaan. Onneksi voitiin sentään soitella ja ulkoilla yhdessä.

Kun lahjat oli avattu, olohuone oli täynnä rapisevia lahjapapereita, iloista naurua ja touhua. Jossain vaiheessa lapset ihmettelivät, mihin Nekku oli kadonnut. Se oli kömpinyt väsyneenä tyhjään lahjasäkkiin kätkemään puruluuta – ja nukahtanut sinne.

- Huhuu, Nekku, missä olet? lapset ihmettelivät.

Samassa lahjasäkki alkoi liikkua. Aino ja Eino yrittivät tavoittaa sitä, mutta säkki juoksi muristen karkuun. Kun vihdoinkin ja viimein koira saatiin puruluineen pois säkistä, lapset totesivat:

Tästä taisi tulla Nekun oma joulujekku, joka varmasti muistetaan

SUUREN JUHLAN ODOTUS

Kirjoittaja Eriikka Jankko, TT, hiippakuntas sihteeri, Mikkelin hiippakunta
Asiasanat pääsiäinen, juhlan odotus, perinteet
Soittolista nro 30
[Viikon tarina: Suuren juhlan odotus - YouTube](#)

Hippu tuijottaa ikkunasta ulos. Hän etsii katseellaan pajunkissoja ja suunnittelee reittiä kävelyretkellä näkemiensä valkopalleroisten oksien luo. Viime reissulla niiden haku unohtui.

Tuntui, että pääsiäinen oli peruttu. Ei askartelua. Ei vierailuja. Ei uuden laulun opettelua. Juhlan odotus ei kasvanut koko käytävän ja ikkunat peittäviksi taideteoksiksi tai keväänvihreäksi ruohoksi ikkunalaudalla. Hippu huolestui. Näiden lukkojen taakse juhla ei löydä, hän ajatteli.

Aikansa murehdittuaan Hippu keksi, että ehkäpä tänäkin vuonna voi valmistaa juhlan. Hän katseli ympärilleen, poimi mielessään tarvikkeita perheen pyhään leikkiin. Kukkaruukuista riippuva puutarha alkoi kuiskia rukouksesta ja ihmeellisestä elämästä.

”Tarvitaan värikäs pajunoksien päivä”, Hippu pohti puoliääneen. Yksi päivä on violetti. Se on leivän murtamisen ja jalkojen pesun päivä. Yksi päivä on kokonaan musta möykky. Siihen mahtuu kaikki suru ja sitten tulee kirkas ja valkoinen ilon päivä. Ja toinen. Ja kolmas.

Ruokapöydässä Hippu kuuntelee tarkasti ruokailuvälineiden kilinää ja katselee vuorotellen pöydän ympärillä istuvia. Sopivan hetken tullen hän murtaa leipäpalan ja kysyy, missä pääsiäiskoristeet ja askartelutarvikkeet ovat. Ruokailuvälineiden kilinä keskeytyy. Katseet kohtaavat. Juuri nyt toisetkin taitavat muistaa, että suuri juhla on jo ihan lähellä. Hippu huomaa, että yhteiselle juhalle syntyy tilaa. ”Minä autan sinua”, Hippu kuulee.

Pitkältä tuntuva hiljaisuus alkaa muuttua toivoksi ja riemuksi. Pelon ja surun jälkeen ilo alkaa kuplia kuin raikuvaksi kuorolauluksi.

PIKKUPANDA PIU PAU

Kirjoittaja Marjatta Kekkonen, erikoistutkija, THL

Asiasanat ero, ikävä

Soittolista nro 16

[Viikon tarina: Pikkupanda Piupau - YouTube](#)

Pieni pandakarhu Piupau asui Kiinassa. Piupau haaveili, että voisi tavata serkkunsa. Serkun nimi oli Niuhaus ja se asui toisella puolella maapalloa, aina Suomessa asti. Piupau tiesi, että Niuhaus-serkku oli muuttanut Suomeen yhdessä tyttöpanda Tiutaun kanssa. Piupauta hieman nauratti koko asia. Hän ei kyllä muuta bambumajastaan eikä ainakaan tyttöpandan kanssa. Eikä äitikään antaisi lupaa. Piupau rakasti bambuja, joiden latvat hipoivat taivasta ja suojasivat sitä kuumalta auringon paahteelta. Bambumetsä tuoksui kuin kesäinen kasteheinä, raikkaalta. Mutta Piupau ikävoi Niuhaus -serkkua. - Miten minä ikinä pääsen Suomeen, Piupau murehti kyynel silmäkulmassa.

Siinä samassa lumivalkoinen Helmipöllö laskeutui läheiseen lehtikuuseen. -Mikä sinua itkettää Piupau, kysyi Helmipöllö. - Minä murehdin, etten koskaan pääse tervehtimään serkkuani Niuhausta, sanoi Piupau ja heitti kuperkeikan notkeasti kuin akrobaatti. - Älä suotta murehdi. Minä lennän takaisin Suomeen ja pyydän lentoylipäällikön lähettämään lentokoneen noutamaan sinua, sanoi Helmipöllö ja levitti isot siipensä ja nousi korkealle taivaalle. - Jippii, JIIPPIII, kiljahti pieni Piupau ja tanssi ilosta. - Kohta minä pääsen Suomeen, ilakoi Piupau.

Mutta juuri kun Piupaun piti lähteä matkaan, alkoivat vuoristossa rankkasateet. Tiet muuttuivat liukkaiksi ja polut kuravelliksi. Jokaisen vuoriston asukkaan oli odotettava auringon paistetta. Piupauta tilanne kuitenkin suututti. - Miksi minä joudun olemaan kotona, vaikka haluan mennä Suomeen!! , huusi Piupau kiukuissaan äitipandalle. - Kyllä sinä vielä pääset matkaan , rauhoitteli äitipanda ja peitteli Piupaun bambunlehvien alle. Yöllä, sateen ropistessa Piupau vaipui uneen, jossa hän lensi taivaankaaren yllä, laskeutui kukkivalle niitylle ja näki serkkunsa Niuhaun. Riemukkaasti kiljuen serkukset kierähtivät toistensa kaulaan ja halasivat toisiaan. He leikkivät, nauroivat ja kiipeilivät koko päivän metsässä. Metsäretkellä Piupau oppi tekemään nuorista koivunoksista ison kimpun, jota ihmiset kutsuivat vihdaksi ja käyttivät kuumassa saunassa. Niuhaus -serkku ei käyttänyt vihtaa saunomiseen. Niuhaus opetti Piupaun nuuhkimaan vihdan tuoksua ja lopulta syömään tuoreet koivunoksat. Nam, ne olivat herkkua, sanoi Piupau. Kun Piupau aamulla heräsi, kiirehti hän kertomaan äidille, että oli leikkinyt serkkunsa Niuhaun kanssa koivumetsässä. – Huomaatko, että lopulta kaikki järjestyy ja saamme tavata läheisiämme, sanoi viisas äitipanda ja silitti hellästi Piupauta.

HILJAISUUS KUISKII

Kirjoittaja Mari Vainio, kirjailija, retiriittiohjaaja
Asiasanat hiljaisuus, läsnäolo, mindfulness
Soittolista nro 19
[Viikon tarina: Hiljaisuus kuiskii - YouTube](#)

Sirkku istuu saaren kalliolla. Ympärillä on paljon kiviä; isoja ja pieniä, monen muotoisia, meren muovaamia. Kivien pinnat ovat ihan sileitä, melkein pehmeitä, ajattelee Sirkku. Vai voiko kivi olla pehmeä?

Edessä siintää meri. Taivaalla lentää lokki. Rannan kevyet heinät heiluvat tuulessa. On kaunis aurinkoinen päivä.

Sirkun vieressä istuu Maija. Maija on Sirkun hyvä ystävä. Ystävän kanssa on helppo olla. Saa olla niin kuin on. Maijan kanssa voi pitää hauskaa, nauraa ja rallatella elämän riemussa. Ystävän kanssa saa olla myös surullinen tai vihainen. Jokainen joskus on.

Tai ystävän kanssa voi olla ihan hiljaa. Voi vain istua vierekkäin, katsoa samaan suuntaan sanomatta mitään. Ei aina tarvitse puhua. Toinen ymmärtää ilman sanojakin. Ja joskus on hyvä olla ihan vain omien ajatustensa kanssa.

Kun pysähtyy kuulee mitä ympärillä tapahtuu. Lintu visertää, tuuli humisee, polskahdus meren pinnassa kertoo, että siellä on kaloja. Jostain kauempaa kuuluu lasten leikkien ääniä. Pienen kirkon kello soi.

Kun on hiljaa, omat ajatukset huomaa helpommin. Välillä mieleen voi nousta surunkin hetkiä. Nekin ovat tärkeä osa elämää. Hiljaisuudessa näkee ja kuulee kevyemmin. Sen voi antaa hipaista, helliä ja hoitaa. Elämän melske hidastuu.

Hiljainen hetki on hyvä jakaa toisen kanssa. Sirkku ja Maija istuvat rinnakkain ja hengittävät syvään meren tuulta. Maija silittää Sirkkua. Se tuntuu mukavalta. Sirkku asettuu yhä lähemmäs Maijaa. Se puskee kylkeä ja päästää pienen kehräyksen.

Juuri tässä ja nyt on hyvä olla, yhdessä - ihan hiljaa. Voi vain tarttua kutsuun kuulla.

Pysähdy sinäkin ja kuuntele; mitä sinä kuulet ympärilläsi juuri nyt?

PIKKU ORAVA JOKA PELKÄSI PIMEÄÄ

Kirjoittaja Anne Anttonen, perheneuvonnan asiantuntija, kirjoittaja, kouluttaja,
Kirkon tutkimuskeskus
Asiasanat pelko, pimeä
Soittolista nro 13
[Viikon tarina: Pikku orava joka pelkäsi pimeää - YouTube](#)

Olipa kerran pikku orava, jonka kotipesäkolo oli korkean männyn latvassa. Pikku orava oli tavallinen pikku orava, joka päivisin leikki puiden oksilla ja tutki kiviä ja kantoja suuressa metsässä, jossa pesäpuu sijaitsi. Mutta iltaisin pikku oravan iloinen mieli oli poissa. Pikku orava nimittäin pelkäsi pimeää.

Kun perhe asettui nukkumaan, pikku orava ei voinut sulkea silmiään, sillä hän näki sellaista, mitä muut eivät nähneet: oksat olivat muuttuneet mustiksi koukisteleviksi sormiksi, ja ympäristön kivet mustiksi ketuiksi, joiden silmät kiiluvat pimeässä. Pikku oravaa pelotti ja hän ummisti silmänsä ja nukahti vasta, kun oli lopen uupunut.

Kukaan ei osannut helpottaa pikku oravan pelkoa. Veli sanoi, että pelkääminen on tyhmää. Sisko käski olemaan ajattelematta liikaa. Isä otti pikku oravan polvelleen ja osoitti oksia ja kiviä ja kertoi, että ne ovat yöllä ihan samanlaisia oksia ja kiviä, ja että ne kiiluvat silmät ovat kiiltomatoja, jotka alkavat loistaa pimeään laskeuduttua. Mutta isän järkevä selitys ei ulottunut sinne asti, mistä pelko saa alkunsa. Pikku oravaa pelotti illalla aivan yhtä paljon. Silloin äitiorava otti oravalapsensa kainaloon nukkumaan, mutta vaikka äidin vieressä oli ihanaa, pikku orava pelkäsi edelleen pesäkolon ulkopuolella vaanivia varjoja.

Eräänä päivänä Oskari-serkku tuli kylään ja illan tullen huomasi, että pikku oravalla ei ollut kaikki hyvin. Oskari-serkku hiipi pimeyteen tuijottavan pikku oravan viereen ja kysyi, mitä hän katseli. Pikku orava ei olisi halunnut vastata. Se pelkäsi, että Oskari nauraisi hänelle. Serkku ei kuitenkaan antanut periksi ja kohta pikku orava jo kuvaili koukkusormia, mustia kettuja ja kiiluvia silmiä pesäkolon ulkopuolella. Oskari-serkku oli pitkään hiljaa ja sanoi vihdoinkin: "Vau, sinua varmaan pelottaa. Minua pelottaisi, jos katselisin tuota kaikkea yksin!" puhuessaan Oskari oli tarttunut kypälällään pikku oravan kypälään. He istuivat pitkään siinä hiljaa ja pikku orava huomasi, ettei sitä pelottanut enää.

Siitä eteenpäin, kun pikku orava katseli pimeään metsään, se tunsu aina Oskari serkun kypälän kypälällään. Nyt pikku orava rakasti pimeää ja katseli mielellään siellä näkyviä jännittäviä oksia ja salaperäisiä kettuja ja niiden hohtavia silmiä. Sillä pikku orava ei katsellut niitä enää yksin. Ystävyys oli kesyttänyt pelon.

TAUNO SAA PIHAPERHEEN

Kirjoittaja Anita Järvisalo, päiväkodinjohtaja, Espoo
Asiasanat yhteisöllisyys, perhe
Soittolista nro 8

[Viikon tarina: Tauno saa pihaperheen - YouTube](#)

Tauno kurkisteli sälekaihtimien takaa ulos. Kuudenteen kerrokseen saakka ylsivät hurraahuudot isolta, kerrostalojen reunustamalta pihamaalta. Siellä oli menossa ne lasten kisat, Tauno tiesi. Uuden kotirapun ulko-ovessa oli ollut mainos. Ylös asti leijaili hyvä tuoksu. Grillimakkaraako se oli? Tauno mietti. Vesi nousi kielelle. Mutta heti perään nousi kurkkuun myös kulmikas pala.

Tauno vilkaisi sohvalta lepäävää äitiä. Äiti oli väsynyt tänään. ”Vähän huolia”, se huokaisi, mutta rohkaisi sitten: ”Mene sinä. Pärjää kyllä.” Tulisi se varmasti mukaan itsekin, Tauno mietti. Jos vaan jaksaisi. Ihan samalla tavalla kuin muidenkin lasten äidit ja isät. Mutta ei tänään. Tänään äidin silmissä asui taas suru.

Pihalle oli rakennettu hauskanäköisiä kisapisteitä, pituushyppyä, keihäänheittoa. Pihan perällä sai heittää eri värisiä frisbeelautasia koriin. Juoksurata houkutti kuitenkin eniten. Barapussa asuva lippalakkipäinen mies lähetti lapsia vuorotellen juoksemaan pihaa ympäri. Se hurrasi jokaiselle vuorotellen ja merkitsi maaliviivalla kisalappuun juoksuajan, pihan kompasteleville naperoillekin. Tauno tunnisti miehen naapuriluokan Janikan isäksi. Jossain vihlaisi. Janikalla oli isä. Kuinkahan nopeasti minä itse juoksisin tuon matkan?

Yhtäkkiä Tauno tunsu tukevan kosketuksen olallaan. ”Tauno! Tule mukaan”. Janikan isän ääni oli lempeä ja sen otsalla juoksivat hauskaasti mutkittavat viirut, ihan kuin pienet ojat. Siinä samassa Tauno tajusi, että myös hänen kaulaansa oli pujotettu kisalappu. Silloin päässä alkoi humista. Kurkkua kuivasi. Piha keinui. Kerrostalojen ikkunat muuttuivat ilkeiksi lasisilmiksi, ja kaikki ne ilkkuivat Taunoa samalla tavalla kuin Jere ja Lydia silloin, kun hän oli kompastunut uuden koulunsa asfalttipihalla: ”TAUNO ON IHAN TAUNO!!! Katsokaa kaikki!”

Mutta Janikan isän silmät katsoivat Taunoa niin päättäväisesti, että jalat alkoivat väkisinkin totella. Ampaistuaan lähtöviivalta, Tauno ajatteli vain maaliviiriä lipputangon luona. Korvissa humisi, ja huminan takaa Tauno kuuli hurraahuutoja. Yhtäkkiä hän ymmärsi: nehän hurrasivat hänelle. Maalissa lappuun kirjoitettiin aika: minuutti ja 10 sekuntia.

Palkinnoksi Taunon kaulaan pujotettiin mitali, samanlainen kuin kaikilla muilla. Kullanvärinen ja siinä oli numero yksi. Sisältä se oli suklaata, Tauno äkkäsi. Raaskisiko sitä millään edes puraista? Grillimakkara maistui ihanalta. Mutta kaikkein parasta oli, kun muut lapset pyysivät häntä mukaan heittämään frisbeetä. Lydia myös. Frisbeet lensivät kevyesti, ja Taunosta tuntui kuin hän liittäisi itsekin. Niin hyvältä tuntui kuulua suureen kerrostaloperheeseen.

Aamulla herätessä Taunolla oli yhtäkkiä jotenkin kevyt ja vahva olo. Lattialla lojui suklaamitalin foliokääreet. Ulos astuessa piha tuntui erilaiselta kuin ennen: se tuntui kotipihalta. Tästä tulisi hyvä koulupäivä, Tauno tiesi.

SUPERPALLOJA JA SUSIA

Kirjoittaja Saija Benjamin, tutkijatohtori, Helsingin yliopisto
Asiasanat etiikka, moraalikasvatus, oikein ja väärin
Soittolista nro 20

[Viikon tarina: Superpalloja ja susia - YouTube](#)

Eelia seisoo ovella ja katselee päiväkotikavereitaan. Hasa ja Viivi leikkivät yhdessä superpalloilla, Eelian lempileluilla. Pallot poukkoilevat seinältä toiselle. Eelia osaa pompauttaa pallon korkealle kattoon asti, paremmin kuin kukaan muu. Hasalla ja Viivillä on tosi kivaa, mutta Eelia ei voi nyt leikkiä.

Koska Eelia on tänään Pikku-oravien apulainen – on hänen vuoronsa auttaa pienempiä ulkovaatteiden pukemisessa. Eeliana harmittaa. Hasalla ja Viivillä on niin hauskaa, eikä hän saa olla mukana. Tyhmät Pikku-oravat, tyhmät Hasa ja Viivi, tyhmät superpallot! Jos Eelia ei saa leikkiä, ei kukaan muukaan saa! Eelia päättää jättää Pikku-oravat selviytymään hanskoistaan yksin. Hän haluaa ottaa Hasalta ja Viiviltä superpallot pois!

Astuessaan vihaisena saliin Eelia näkee hyllyllä Mia-tädin sudet ja pysähtyy. Eelia muistaa, mitä Mia-täti on kertonut susista. Hyvä susi rakastaa ystävällisiä sanoja, jakamista, hymyjä, yhdessä leikkimistä, rehellisyyttä ja toisten auttamista. Mutta tuo tuhma susi nauttii tönimisestä, lelujen omimisesta, ilkeistä sanoista, yksinjättämisestä, valehtelusta ja kateudesta.

Eelia katsoo Hasaa, Viiviä ja palloja ja tuntee olonsa vihaiseksi. Sudet nököttävät hyllyllä ja katsovat Eeliana. Ne odottavat kumpi niistä saa palkinnon. Eelia katsoo tuhmaa sutta. Ihan kuin se nyökkäisi hänelle: "Mene ja ota pallot, lopeta leikki, muilla ei saa olla kivaa ilman sinua!" Eelia epäröi. Sitten hän katsoo hyvää sutta. Ihan kuin se pudistaisi päätään: "Käy auttamassa Pikku-oravia, jotta he pääsevät ulos leikkimään. Tule sitten opettamaan Hasalle ja Viiville, kuinka pallon saa pomppaamaan kattoon asti."

Eelia kääntyy ympäri, asettaa pipon yhden Pikku-oravan päähän ja pujottaa hanskat pieniin, ojennettuihin käsiin. Ja toisiin ja kolmansiinkin. Hän tuntee itsensä isoksi ja taitavaksi. Sitten hän juoksee takaisin Hasan ja Viivin luo ja jakaa heille superpallotekniikkansa salaisuuden. Pian heidänkin pallonsa pomppivat ylös, ylös, tosi korkealle! Kaverusten silmät hymyilevät. Kun Eelia katsoo hyllylle, näyttää ihan siltä, että hyvä susi olisi kasvanut tuhmaa paljon suuremmaksi.

AAROA ÄRSYTTÄÄ

Kirjoittaja Elina Hellqvist, TT, Kirkon lähetystyön keskuksen vs. johtaja
Asiasanat kiukku, pelon kohtaaminen
Soittolista nro 26

[Viikon tarina: Aaroa ärsyttää - YouTube](#)

Aaroa ärrrrsyttää tosi paljon. Äiti ja isi on tyhmiä, kun ne ottaa padin pois, Aaro ajattelee. Aarolla ei ole mitään tekemistä. Yksin leikkiminen, kaikki lelut ja kirjat, aivan tylsää!

Oikeastaan Aaroa pelottaa. Aluksi kotona on kivaa, syödään herkkuja ja pelataan lautapelejä. Mutta sitten kukaan ei ehdi leikkiä tai pelata Aaron kanssa. Aaro ärsyyntyy, tylsistyy, ja nyt, pelottaa. Tavalliset asiat muuttuvat toisenlaisiksi. Miksi kaikesta tulee tämmöistä, outoa? Myös kauan odotettu matka kauas mummolaan peruuntui.

Aaro menee sohvalle makaamaan, käpertyy pieneksi keräksi. ”Mitäs meidän vauva täällä miettii?”. Joku nappaa Aaron syliin. ”Mua pelottaa kun kaikki on ihan eri tavalla”, sanoo Aaro. Lämmin käsi silittää Aaron selkää pitkin. Aaro istuu siinä sylissä, liikkumatta ja ääneti.

Ärsyttäminen onkin pelkoa, Aaro keksii. Aaro käy laittamassa ikkunalle nallen, kaikkein vanhimman, sen, jolla isi lapsena leikki. Nalle kurkistaa ikkunaverhon takaa pihalle. Aaro käy pihalla ja yrittää laskea nallet, joita naapureiden ikkunoissa näkyy. Ne heiluttavat tassua Aarolle. Kotona juodaan kaakaota ja soitetaan videopuhelu mummolle. Aluksi mummon kanssa jutteleminen jännittää. Kotona puhutaan eri kieltä kuin mummon kanssa. Aaro kysyy onko mummokin laittanut nallen ikkunalle? Mummo lupaa tehdä niin ja ottaa nallesta kuvan Aarolle.

Mummo lukee Aarolle iltasadun, laulaa iltalaulun ja lukea rukouksen, jonka mummo on oppinut omalta äidiltään. Siinä enkelit suojaa siivillään ihmisiä. Amen, sanoo Aaro.

Aaroa ei enää pelota. Eikä ärsytä. Nalle kainalossa hän nukahtaa omaan sänkyynsä.

SIIRIHIIRI EHDOTTAA

Kirjoittaja Irja Askola, piispa emerita
Asiasanat lapsilähtöisyys, kuuleminen
Soittolista nro 28
[Viikon tarina: SiiriHiiri ehdottaa - YouTube](#)

Kotiini asettui uusi asukas.
Hän on nimeltään SiiriHiiri
Tapasin hänet päiväkodissa, jossa hän oli kurkistellut ensin ikkunasta ja sitten päiväkodin pienen pikkuruiseen nurkasta.
Kolme viikkoa SiiriHiiri oli miettinyt näkemäänsä. Siliteltyt viiksiään.
Mutta, mutta...
Hän oli saanut idean.
Hyppäsi syliini ja kertoi päiväkotimme lapsilta saamansa idean.
Mutta, mutta... viiksissä olikin kyyneleitä.
Hiiri-Isä ei lainkaan tykännyt hänen ajatuksestaan.
SiiriHiiri ehdoti, että kaikille hiirilapsille perustetaan päiväkotia.
Hiiri-Isällä oli tärkeämpää tekemistä.
Hän luki Hiirien Sanomalehteä ja katselin Hiirien kännykkä uutisia.
SiiriHiiri vilahti alakuloisena omaan sammalkoloonsa.
Häntä itketti.
Mutta, mutta...
SiiriHiiri pyyhki viiksensä ja meni uudeleen Hiiri-Isän luo.
Vähän ujostellen.
Mutta, mutta...
Sitten hän kertoi, että päiväkodissa hän on oppinut, että pitää kuunnella, jos lapsella on asiaa.
Ja senkin hän on oppinut, että voi pyytää anteeksi, jos on ollut ilkeä tai ikävä toiselle.
Hiiri-Isä oli hetken hiljaa.
Sitten hän avasi sylinsä ja sanoi elämänsä kauneimman sanan.
Anteeksi.
Sinä olet viisas lapseni, Sinä HiiriSiiri.
Ehkä me perustammekin tänne metsään hiirien päiväkodin.

HARVINAISEN SATUMAINEN PIKKUSISKOPRINSESSA

Kirjoittaja Katri Suhonen, vammaisuuden ja saavutettavuuden asiantuntija,
Kirkkohallitus

Asiasanat erilaisuus, liikuntarajoitteinen

Soittolista nro 29

[Viikon tarina: Harvinaisen satumainen pikkusiskoprinsessa - YouTube](#)

Kirjoitan tätä tarinaa äitini avustuksella, koska itse en osaa kovin hyvin kirjoittaa. Kotona on paljon pitkiä päiviä. Iskä desin fioi itseään kamalasti. Äiti kertoo, että perheessämme on erityinen ja kallisarvoinen pikkusisko.

Kun siskoni syntyi, oli erilainen päivä. Äiti synnytti sairaalassa vauvan ja vauva jäi sairaalaan, lääkäreiden ja sairaanhoitajien luokse. Pikkusiskoni oli kovasti kipeä. Rukoilin iltaisin salaa. Äiti ja isä olivat surullisia. He kertoivat, että vauvasisko on erityinen ja harvinainen. Silloin ajattelin, että hän on jollain tapaa prinsessa. Kuvittelin hänen tulevan vauva-avaruudesta tai vaaleanpunaisen pilven päältä.

Eräänä tiistaipäivänä pikkusiskoprinsessa muutti sairaalasta kotiin. Ihan terveeksi hän ei kasvanut, ei ole oppinut kävelemään. Siskollani onkin sellainen prinsessatuoli, joka kulkee sähköllä. Vähän niin kuin valtaistuin. Silloin kun käyttää sähköllä liikkuvaa tuolia, ei tarvitse osata kävellä.

Hänestä on kiva olla pikkusiskoprinsessa, satumainen, erityinen. Joskus laitan hänen hiuksiinsa kukkapinnejä ja timanttikruunun. Silloin hän nauraa.

Meidän perhe on pikkusiskoprinsessan suojelijoita. Hän on meille niin rakas ja tärkeä. Äiti sanoo, että jos sisko tulee kipeäksi, lähetämme hänet takaisin sairaalaan lääkärin ja hoitajien luo turvaan. Silloin minulle tulisi ikävä häntä.

Meidän kotikin on erityinen.

Aika harva voi nimittäin sanoa, että kodissa asuu oikea prinsessa.

PIENI POIKA AFRIKASSA ETSII LUOJAA

Kirjoittaja Pekka Iivonen, opetusneuvos
Asiasanat olemassaolo, syntyminen
Soittolista nro 1

Olipa kerran pieni poika, joka asui Afrikassa. Pojan nimi oli Shephard, paimen. Hänen äitinsä ja isänsä Afrikassa olivat zuluja, joiden sanotaan olevan rohkeita ja vahvoja miehiä sekä perhettään puolustavia naisia. Sellaisessa paikassa syntyi pieni poika.

Shephard asui pienessä kylässä, jossa aurinko paistoi päivällä kuumasti ja tähdet tuikkivat yöllä kuin tuhannet jalokivet. Pienellä pojalla oli mielessään kuitenkin yksi tärkeä kysymys: ”Kuka minut olen luonut?” hän mietti katsellessaan taas kerran taivaan tähtiä ja taivaalla loistavaa kuuta.

Pojalla oli monta hyvää ystävää ja hän arveli, että joku noista ystäväistä osaisi kertoa hänelle vastauksen pohdintaan.

Niinpä hän eräänä aikaisena aamuna lähti matkaan. Ensin hän päätti kysyä asiaa ystävältään apinalta. Hän esitti tärkeän kysymyksen apinalle. Apina naurahti ja vastasi, että ”tuohan on helppo kysymys, sellainen tietysti kuin minä. Joku sellainen, joka on aina lähellä ja pitää sinut iloisena päivästä toiseen.” Shephard totesi, että tuo oli kelpo vastaus.

Seuraavaksi hän päätti vielä kysyä ystävältään leijonalta samaa asiaa. Leijona sanoi: ”Tuohan on helppo kysymys, sellainen tietysti kuin minä. Joku joka on mahtava, voimakas ja rohkea, vähän niin kuin kuningas.” Olipa kelpo vastaus ajatteli Shephard mutta päätti vielä jatkaa matkaansa.

Sitten poika kohtasi läheisen kukkulan laella suuren kotkan. Shephard kysyi kotkalta ”kuka minut loi?”. Kotka vastasi pojalle: ”Tuo on helppo kysymys. Sinut loi joku, joka sellainen kuin minä. Sinut loi sellainen, joka pystyy nousemaan korkealle, näkee ja ymmärtää kaiken. Sellainen, joka järjestää myös aina yllätyksiä”. Shephard ajatteli, että tuokin oli oiva vastaus, mutta silti hän ei vielä ollut täysin tyytyväinen ja päätti kysyä vielä yhdeltä ystävältään, norsulta, asiaa.

Shephard löysi norsun syömästä puun lehtiä ja kysyi tältä: ”Norsu ystäväni, kuka minut loi?” Norsu oli pitkän hetken hiljaa. Sitten se nosti kärsänsä kohti taivasta ja sanoi: ”Kukako sinut loi? Se oli sellainen kuin minä. Joku joka on vahva ja erittäin viisas, joku joka ei koskaan unohda ystävänsä.”

Shephard oli saanut monta hyvää vastausta mutta hän oli hyvin ihmeissään, sillä hän ei tiennyt mikä niistä oli oikea. Shephardin ystävä norsu sanoi silloin: ”Tiedätkös, usein yhteen kysymykseen voi ollakin monta vastausta.” ”Ihanko kaikki vastukset ovat oikeita” ihmetteli Shephard. ”Niinpä, anna, kun selitän asiaa sinulle”, sanoi norsu. Norsu otti pienen Shephard-
pojan kärsällään kiinni, nosti hänet varovasti korvansa juureen ja kuiskasi pojan korvaan jotain.

"Nyt minä teidän, kuka minut loi" iloitsi Shephard. Minut loi joku, "joka on aina lähelläni ja iloitsee kanssani, joka on rohkea, mahtava ja voimakas, joku joka nousee maailman yläpuolelle, näkee ja ymmärtää kaiken, joka on vahva ja viisas eikä koskaan unohda toista."

Shephard oli saanut vastauksen kysymykseensä. Shephardin mieli tuli iloiseksi ja hän kipitti kotiin iloisena kuin pieni lintunen, jonka hän oli matkallaan nähnyt puun oksalla.

MÖYKYN KAATO

Kirjoittaja Vesa Häkkinen, asiantuntija, Kirkon Lähetystyön keskus
Asiasanat pelon kohtaaminen, rohkeus, tuntematon
Soittolista nro 10
[Viikon tarina: Möykyn kaato - YouTube](#)

Äiti vaikutti kyllästyneeltä. ”Aina tätä samaa, päivät pääksytysten”, Joose kuuli hänen sanovan. ”Mitä tarkoittaa pääksytysten”, hän kysyi.

”Ai”, äiti havahtui, ”sain pääksytysten, en pääksytysten”, äiti naurahti. ”Se on semmoinen sanonta vaan. Se tarkoittaa, että jokin asia toistuu toistumistaan.”

”Ai”, sanoi puolestaan Joose. Joose ei kuitenkaan jatkanut puhumista äidin kanssa. Hänellä oli jotain tärkeämpää mielessään. Hän oli löytänyt pensaiden takaa tunnelin, jota ei ollut ennen huomannut.

Aamupalan jälkeen Joose puki reippaasti päälleen ja sanoi menevänsä taloyhtiön pihalle. Hän suorastaan juoksi pensaiden luo ja löysi tunnelin pään. Vähän jännitti.

Toisella puolella avautui huikea näköala: kaunis auringonpaiste, värikäs kukkapelto ja – niin – mitä ihmettä? Oliko tuo joku ritari vai mikä? Joose siristi silmiään. Hän huomasi muitakin haarniskoihin pukeutuneita, ihan valtavasti. Ja jokainen niistä tuijotti samaan suuntaan, kohti valtavankokoista, tummanharmaata Möykkyä.

”Jos joku uskaltaa taistella minun kanssani ja voittaa, minä lähden pois, mutta jos voitan, otan koko tämän valtakunnan omakseni”, Möykky ärisi.

Kukaan ei liikahtanutkaan. Joose oli hämillään. ”Miksei kukaan tee mitään”, Joose kysyi lähimmältä haarniskapukuiselta? ”Ei kukaan uskalla”, tämä vastasi. ”Tuo Möykky on aivan liian suuri ja vahva. Jos hän voittaa, hän tekee kaikkien elämästä tylsistä tylsintä, samaa harmaata jokaisesta päivästä.”

Eihän niin voi olla, ajatteli Joose. Sitten hän katsoi Möykkyä tarkasti ja sanoi: ”Minä uskallan.” Joose lähti päättäväisesti tarpomaan kohti Möykkyä.

Möykky hämmästyi nähdessään Joosen ja alkoi nauraa. Möykky kaartui naurun voimasta aivan notkolle taaksepäin. Silloin Joose veti keuhkonsa täyteen ja puhalsi – hän puhalsi niin kovaa, ettei ikinä. Kaikkien suureksi hämmästykseksi Möykky alkoi hitaasti kaatua taaksepäin ja rojahti selälleen.

Möykky katsoi nolona ympärilleen ja lähti kiireen vilkkaa juoksemaan pois. Kaikki haarniskapukuiset alkoivat hurrata ja paukuttivat haarniskoitaan niin kovaa, että Joosen korvissa soi.

"Joose"! Joose havahtui äidin ääneen. Joose riensi kohti tunnelia, tunnelin läpi ja melkein törmäsi äitiinsä. Äiti nappasi hänet syliinsä ja kysyi, missä tämä oli ollut.

"Möykkyä kaatamassa", Joose vastasi. Sitten hän kysyi: "Äiti, vieläkö on tylsää?"

Noh, vähän", äiti vastasi. Silloin Joose veti keuhkonsa täyteen ilmaa ja puhalsi äidin kasvoille oikein kovaa. Äiti alkoi naurattaa, äiti nauroi niin kuin ei olisi pitkään aikaan kunnolla nauranut.

"No nyt ei ole tylsää", äiti sanoi.

KOHTAAMISIA METSÄSSÄ

Kirjoittaja Satu Valkonen, YTT, yliopistolehtori, Helsingin yliopisto
Asiasanat kestävä kehitys, luonnon monimuotoisuus
Soittolista nro 14

[Viikon tarina: Kohtaamisia metsässä - YouTube](#)

Samoilin kerran metsässä. En kiinnittänyt lainkaan huomiota luonnon vilkkauteen, joka minulle pian paljastui. Kuinka en havainnutkaan sitä monenlaista liikettä ja niitä kaikkia ääniä rauhoittuessani metsän tuoksussa. Oletko sinä hengittänyt syvään metsän tuoksua? Niinpä, siinä herkästi unohtuu ympäröivä maailma. Havahduin kuitenkin siihen, kun pari muurahaista sipisi ja supisi. Kun katsoin tarkemmin, huomasin että muutamat ötökät katselivat nenänvarttaan pitkin – vaikka eihän niillä kaikilla nenää ollut, ainakaan sellaista kuin ihmisellä – erästä pientä mustaa kuoriaista. He ilkkuivat tälle sittiäiselle, sillä se käyttää ravinnokseen lantaa. Niin, lantaa, sontaa.

Etäämmältä alkoi kuulua rapinaa enkä voinut uskoa silmiäni, kun näin koalan laskeutuvan petäjästä. Mitä ihmettä tuo pussieläin tekee täällä? Hän kuitenkin kertoi ötököille, miten tärkeää meille kaikille on, että on olemassa lantaa syöviä kuoriaisia. Sitä kun kertyy päivittäin maailmassa satoja miljoonia tonneja. Ötökät katsoivat kummissaan koalaa. Mistä tuo Australian tuliainen voisi tietää meidän metsiemme asioita. Ja koala kertoi. Se sanoi, että on matkannut läpi monen metsän ja halki merten etsiessään eukalyptuspuiden lehtiä; ne kun alkavat käymään vähiin sen elinalueilla. Tuolla matkalla se on oppinut jos jonkinmoista elämästä ja kasveista. Se oli myös oppinut, että ennen mäntyä kutsuttiin petäjäksi, tiesitkö sinä sitä? Koala kertoi, että meillä kaikilla on oma paikkamme, tehtävämme ja merkityksemme täällä. Ötökät kuuntelivat koalaa ja ymmärsivät, että matkoillaan tuo oudonnäköinen eläin oli oppinut paljon luonnosta. Miksi mekään emme osanneet arvostaa sittiäisen työtä, sehän huolehtii mätänevistä sienistä ja jopa raadoista; se huolehtii, ettemme huku sontaan, ötökät ajattelivat. Ötökät katsoivat uusin silmin sittiäistä. Koala kertoi, että sittiäiset hävittävät loisia, joita sonnassa on, edistävät kasvien kasvua möyhentämällä maata, levittävät siemeniä sekä vähentävät kasvihuonekaasun, metaanin, päästöjä. Näin ne vaikuttavat osaltaan myös ilmastonmuutokseen. Koala kertoi, että suurin osa sen luonnollisesta elinympäristöstä on kadonnut ja siksi se matkoillaan mielellään kertoo luonnonsuojelun tärkeydestä. Se alkaa siitä, kun kunnioittaa kaikkea elävää ja ei elävää ja vaalii luonnon monimuotoisuutta.

Kiiltokärpänen laskeutuu sittiäisen viereen. Ötökät katselevat niitä kunnioittaen. Ne pari muurahaista, jotka ensin näin, laittavat etujalkansa verkkosilmänsä eteen häpeillen aiempaa ilkkumistaan. Koala vilkuttaa jatkaessaan matkaa. Haavanlehdet havisevat toivottaen sille hyvää matkaa.

KOHTAAMISIA METSÄSSÄ

Kirjoittaja	Anna-Kaisa Inkala, piispainkokouksen teologinen sihteeri, Kirkkohallitus
Asiasanat	kestävä kehitys, luonnon monimuotoisuus
Soittolista nro	31

[Viikon tarina: Ellin ja Allun metsäretki - YouTube](#)

Elli ja Allu leikkivät sisällä kotona, mutta sitten leikit loppuvat. ”Tylsää, mitäs nyt tehdään?” Äiti ei keksi. Hän tekee töitä tietokoneella. Isäkään ei ehdi, kun sillä on kännykkänsä kanssa kiireitä.

”Mennään pihalle, juostaan ulos!” tuumaavat lapset. Pihalla ei ole ketään. ”Ei voidakaan leikkiä pihaleikkejä muiden kanssa”, Elli ja Allu huokaavat pettyneinä. Silloin joku puhuu heille korvan juuresta: ”Miten olisi metsäretki? Tunnen metsän kuin omat hunajakennonni. Voin näyttää teille metsän aarteita.” Elli ja Allu katsovat hämmästyneinä mehiläistä, joka esittäytyy Hannuksi. He lähtevät kulkemaan mehiläisen perässä läheiseen metsään. Kohta he sukeltavat kuusten ja koivujen siimekseen.

Korkeat puut huojuvat tulessa. Kuusista on tippunut maahan käpyjä. ”Kävyissä on kuusen siemeniä, niistä voi kasvattaa kuusen taimia” kertoilee mehiläinen. ”Kävyt ovat metsän aarteita, sillä siemenistä voi kasvattaa kokonaisen metsän.” Elli ja Allu keräävät käpyjä ja jatkavat kulkuaan polkua pitkin.

Polun varrella kasvaa valkoisia kukkia, valkovuokkoja. Hannu kertoo: ”Me mehiläiset keräämme kukista mettä. Mesi on kukkien makeaa nestettä. Teemme siitä kotipesässä hunajaa.” ”Mesikin on metsän aarteita!” hihkaisee Elli ja mehiläinen nyökyttelee päätään. Elli poimii mukaansa muutaman kukan.

Lapset hengittävät metsän tuoksua. He seuraavat muurahaisten liikennettä keossaan ja löytävät männynoksia, joista Allu valikoi hienoimman leikkimiekakseen. ”Näettekö, metsä on täynnä ihmeellisiä aarteita, lahjoja. Ilmakin, jota hengitämme, on puiden tuottamaa happea.” Lapset vetävät ilmaa keuhkoihinsa. ”Otamme metsän happea mukaamme”, he sanovat. Mehiläinen hyrisee tyytyväisenä, ”nyt olen näyttänyt teille paljon. On aika lähteä kotiin”. Sitä ennen lapset halaavat vielä isoa mäntyä.

Palattuaan pihalle lapset vilkuttavat Hannu-mehiläiselle. Se katoaa silmää iskien lasten näköpiiristä. Kotona vanhemmat ihmettelevät: ”Olittepa kauan pois, tulkaa jo syömään. Oliko ulkona mukavaa?” ”Olihan siellä, vastaavat Elli ja Allu. Löysimme metsän aarteita”. Heitä naurattaa, sillä niin hauska retki heillä oli ollut.

KEVÄÄN KADONNEET ÄÄNET

Kirjoittaja Inkeri Ruokonen, KT, dosentti, professori, Turun yliopisto
Asiasanat kestävä kehitys, maailman synty, kevät
Soittolista nro 24

[Viikon tarina: Kevään kadonneet äänet - YouTube](#)

Oli keväinen aamu. Matti oli matkalla esikouluun. Matka kulki metsän halki. Keväinen aamu oli pilvinen. Aurinko ei paistanut. Yöllä oli ollut kova myrsky, ja vaikka oli jo kevät, maahan oli satanut lunta ja puut olivat kuuran peitossa. Kaikkialla oli hiljaista. Miksi metsä oli niin hiljainen, missä viipyivät kevään äänet?'

Koska oli niin hiljaista, Matti otti repustaan viisikielisen kanteleensa ja heläytti ensimmäisen sävelen ilmoille. Se lensi suoraan hiljaisen kiurun nokkaan. Kiurun nokka avautui tuon kanteleen sävelen kosketuksesta ja kiuru sai äänensä takaisin. Kiuru on juuri se lintu, joka ensimmäisenä laulullaan kertoo kevään tulosta: *priiopriiopriopriio*. Kiuru opasti Mattia korkean koivun juurelle. Koivun latvassa istui peipponen, mutta aivan hiljaa. Matti soitti kanteleen toista kieltä ja sävel lähti lentoon korkean koivun latvaan ja siellä suoraan peipposen nokkaan. Peipposen nokka avautui ihmeen kauniiseen lauluun ja se kertoi, että kesä lähestyi: *zyp,zyp, zink, zink, tikstikstiktiks,tryyy*.

Kiuru ja peipponen opastivat Mattia metsän reunassa olevan halkopinon luo, jossa majaili västäräkki. Matti heläytti ihmesävelen kanteleensa kolmannesta kielestä. Sävel lensi västäräkin nokkaan. Västäräkki keikutti hauskesti pyrstöään ja alkoi visertää kevätvirttään iloisesti tanssahdellen: *tsi-lip, tsi-lip, tsi-lip*. Yhdessä he kulkivat eteenpäin, kunnes tulivat metsän reunaan, jossa päiväkotijaisi. Siellä räystäällä olikin pääskynen, hieman apeana miettimässä uskaltaisiko aloittaa pesänrakennusta näin kylmällä säällä. Matti heläytti kanteleen neljättä ihmekieltä ja jälleen se tapahtui: sävel lennähti pääskynen nokkaan ja liverrys alkoi: *tsiliptsiliptsilipkrrrr*.

Matti nousi päiväkodin portaille ja heläytti sieltä vielä kanteleen viidennen kielen sävelen ilmoille. Sävel kiiri korkeuksiin, yläilmoihin, läpi pilvien, ja kutsui auringon esille. Aurinko lämmitti ja valaisi. Aurinko herätti silmut ja valaisi koko tienoon ihmeellisellä valollaan. Kevään ihme oli tapahtunut. Lintujen ja metsän äänet olivat palanneet. Kesä sai tulla!

KEIJU JA TULIKÄRPÄNEN

Kirjoittaja Kirsi Erkama, seurakuntapastori, Siuntion suomalainen seurakunta
Asiasanat suru, haikeus, kuolema
Soittolista nro 23

[Viikon tarina: Keiju ja tulikärpänen - YouTube](#)

Tänään päätettiin iltapäivällä lähteä perheen kanssa luontoretelle. Mentiin katsomassa sellaista vanhaa Paavolan tammea. Tammi oli valtavan suuri, niin suuri, että kun meidän koko viisihenkinen perhe oli puun ympärillä, saatiin vaivoin kädet yhteen rungon ympärille. Sitten syötiin voileipiä ja juotiin kaakaota. Isi kertoi, että tammi oli yli 300 vuotta vanha. Se sijaitti myös erikoisella paikalla, sillä yleensä tammet eivät kasva keskellä kuusimetsää. Mietin, mitä kaikkea tuo puu onkaan nähnyt vuosien aikana. Ehkä öisin, kun kaikki nukkuvat, sen rungon koloista ryömii esiin kymmeniä ujoja keijuja. Ne tanssivat kuun valossa ja juovat janoonsa ruohojen korsiin tiivistynyttä vettä. Kaikilla keijuilla on hurjan hauskaa, kun ne tekevät ilmakieppejä ja hurjia syöksyjä. Mutta yksi niistä onkin surullinen, eikä halua tanssia. Se johtuu siitä, että sen isoäiti oli jo hyvin vanha ja kuoli äskettäin. Isoäiti muuttui keijupölyksi ja katosi tuulen ujellukseksi. Surullisen keijun ystävät tulevat sanomaan, että älä siellä itkeskele, vaan tule tanssimaan. -Sen hetken kun elämme, elämästä tulee nauttia! Mutta keiju ei jaksakaan iloita, vaan istuu alakuloisena lehdellään.

Eräs tulikärpänen katseli surullista keijua ja lensi hänen vierelleen. Oliko isoäitisi sinulle tärkeä, hän kysyi. -Kyllä oli, vastaksi keiju. Isoäiti kertoi minulle tarinoita. Hän halasi minua, kun satutin itseni. Ja hän aina kyseli minusta ja tekemisistäni. Kaipaan kovasti isoäitiäni. Minä ymmärrän, vastasi tulikärpänen. Sinä olet nyt surullinen. Mutta tiedätkö, että suru, jota tunnet, kertoo rakkaudesta. Nyt et halua tanssia, mutta tulee vielä aika, jolloin haluat. Keiju nyökkäsi ymmärtäen. Tuttavat istuivat hetken hiljaa, kunnes keiju kysyi. Onko sinulla kiire? Tuntuu hyvältä, kun istut kanssani. Näköjään, kun kertoo surustaan, se helpottaa. Ei minulla ole kiirettä, vastasi tulikärpänen. Voidaan katsella yhdessä kuutamoa ja toisten iloa. Voit myös kertoa minulle isoäidistäsi, jos haluat. Ja niin uudet ystävykset istuivat yhdessä, kunnes aamuurinko alkoi sarastaa ja keijujen oli aika palata tammen uumeniin nukkumaan. -Kiitos sinulle, tulikärpänen, keiju sanoi lähtiessään. -Tänään iloitsen siitä, että olen löytänyt uuden ystävän. Ja nyt *tiedän*, että jonain päivänä vielä tanssinkin mielelläni.

LYYLIII, äiti huusi. Tule jo, me mennään! Kaakaomukit ja leivät oli siivottu pois. Äiti huuteli jo polulta. Oliko kaikki kuvitelmaa, mietin? Arvaa mitä teen, kun pääsen kotiin, sanoin äidille. No, kysyi äiti. Soitan mummille ja kerron, että hän on paras mummi koko maailmassa